

ת"פ 55632/06/15 - מחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש נגד ניר בצלאל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 55632-06-15 מחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש נ' בצלאל

לפני	כבוד השופטת חנה מרים לומפ
בעניין:	מחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש
	על ידי ב"כ עו"ד ליאורה נהון
נגד	המאשימה
	ניר בצלאל
	על ידי ב"כ עו"ד יהודה שושן
	הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירת תקיפת קטין או חסר ישע לפי סעיף 368ב(א) סיפא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ובעבירת שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין. יוער שהנאשם כפר בסעיף 2 לכתב האישום מחוסר ידיעה והמאשימה הסתפקה בהודאתו, כך שלא נתתי משקל לעובדות אלה.

2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי במועד הרלוונטי לכתב האישום, שרת הנאשם כשוטר בילוש במרחב מוריה בירושלים (להלן: "**המרחב**") יחד עם השוטרים נור אזבאח (להלן: "**נור**") וחיים אוחיון (להלן: "**חיים**") (שניהם יחד: "**השוטרים**").

ביום 19.11.13 נגרם נזק במזיד לרכבו של שוטר שבו משרת כבלש במרחב. בגין תיק זה נפתח תיק פ.א. שמספרו 510741/2013 (להלן: "**התיק**").

ביום 24.11.13, בשעה 17:15 או בסמוך לכך, הגיעו הנאשם והשוטרים לדוכן ה"בורגר ראנץ" שבמתחם המזון המהיר בקניון מלחה בירושלים (להלן: "**הדוכן**"), וזאת על מנת לאתר את י.ב. יליד 0.0.96 שעובד במקום ונחשד כמעורב בתיק (להלן: "**הקטין**"). הנאשם והשוטרים אשר היו לבושים בבגדים אזרחיים, זיהו את הקטין כמי שעובד במטבח. בעוד נור המתין מחוץ לדוכן, נכנסו הנאשם וחיים לתוך המטבח, קראו למתלונן וביקשו ממנו תעודת זהות. הקטין מסר להם את מספר תעודת הזהות שלו בעל פה. אחד השוטרים שזהותו אינה ידועה למאשימה, שאל את הקטין אם הוא יודע את סיבת מעצרו, והקטין השיב בשלילה. בתגובה לכך, משך הנאשם את הקטין מחוץ לדוכן אל עבר מסדרון צדדי מאחורי מתחם המזון המהיר. בעודם עומדים במסדרון, סטר הנאשם לפניו של הקטין. מיד לאחר מכן אזק הנאשם את ידיו של הקטין מלפנים, והוביל אותו בתוך הקניון כאשר הוא מושך אותו באזיקיו. הקטין נכנס לרכב המשטרתי (להלן: "**הרכב**"), וישב במושב האחורי בסמוך לחיים. במהלך הנסיעה הורה הנאשם שישב ליד הנהג, לנור שנהג ברכב לסטות מהדרך המובילה למרחב, ונסע אל תוך חורשה המצויה מאחורי פסי הרכבת (להלן: "**החורשה**"). בעת שהגיעו לחורשה, עצר נור את הרכב.

הנאשם פתח את דלת המושב האחורי והורה למתלונן לרדת מהרכב. לאחר מכן הוביל הנאשם את הקטין לשולחן "פיקניק" שהיה מוצב במקום, והורה לו לשבת על השולחן. הנאשם השכיב את פלג גופו העליון של הקטין על השולחן תוך שהוא מרתק אותו באמצעות אלה משטרית מברזל. הנאשם סטר לו מספר פעמים בעודו אזוק. לאחר מכן הכניס הנאשם את הקטין לרכב, והנאשם והשוטרים נסעו מהמקום עם הקטין לכיוון המרחב. בעת שהגיעו למרחב הקטין נחקר על אודות מעורבותו בתיק. מיד לאחר מכן הקטין שוחרר, והתיק שנפתח כנגדו נגנז.

ביום 28.11.13, בשעה 15:00 או בסמוך לכך, זומן נור לחקירה ראשונה במחלקה לחקירות שוטרים בעניין אירוע נשוא כתב אישום זה. בו ביום, בשעה 13:08, שלח הנאשם מסרון לנור שלשון: "נור לא בטלפון... תקרא את דו"ח הפעולה שלי... אתה לא מעיד על מה שעשיתי אני... ואתה לא אומר מה ראית... הצמד לדו"ח הפעולה שלי..." (להלן: "**המסדרון**"). במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, לאחר יום 28.11.13 ולפני יום 23.1.14 מחק נור את המסרון ממכשיר הנייד שלו. ביום 23.1.14, בשעה 9:00 או בסמוך לכך, זומן חיים לחקירת מח"ש בעניין האירוע נשוא כתב אישום זה. בשעה 14:07, לאחר סיום החקירה, יצר חיים קשר עם הנאשם, ועדכן אותו כי היה מספר שעות במח"ש, וכן שמכשיר טלפון הנייד שלו נלקח באמצעות צו. כמו כן הוסיף: "תתכונן מותק". בו ביום, לאחר המתואר לעיל, הגיע הנאשם לחקירה במח"ש כאשר הוא נמנע מלהביא את מכשיר הנייד שלו. ביום 4.2.14, נתפס מכשיר הנייד של הנאשם. בבדיקת המכשיר עלה כי תוכן המכשיר נדרס, וכל המידע שקיים בו, מתחיל מיום 24.1.14.

כתוצאה ממעשי הנאשם המפורטים לעיל, נגרמו למתלונן שטפי דם בצוואר, בעורף ואדמומיות ליד עין שמאל. במעשיו אלו, תקף הנאשם קטין וחסר ישע שבאותה עת היה הנאשם אחראי עליו, וגרם לו חבלות של ממש. כן עשה הנאשם דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי.

3. במסגרת הסדר הטיעון, הצדדים הסכימו שהנאשם יופנה לשירות המבחן שיבחן הן את שאלת ההרשעה והן את שאלת העונש והצדדים יהיו חופשיים בטיעוניהם.

תסקיר שירות המבחן

4. הנאשם בן 29, רווק, המתגורר בבית הוריו בירושלים. מזה כחודשיים עובד כמנהל עבודה בחברת בנייה.

5. משפחת מוצאו של הנאשם מונה זוג הורים ושלושה ילדים בגילאים 20-29 שנים, כאשר הנאשם הוא הבן הבכור במשפחה. אביו, בן 58 עובד כמנהל מחלקה באגד. אמו, בת 52 עובדת כאדריכלית במשרד השיכון. בני המשפחה מנהלים אורח חיים נורמטיבי וחיובי.

6. הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה, עם סיום לימודיו, בשנים 2005-2008 שירת שירות צבאי מלא כלוחם ביחידת חי"ר וכיום ממשיך לשרת במילואים. עם שחרורו מהצבא, סיים מכינה שנתית במכללת הדסה. בשנת 2010 התגייס למשטרה ושירת כשוטר במשך כ-4 שנים, עד לביצוע עבירות מושא אישום זה. בהמשך, עבד שנה כמאבטח עד שפג רישיון הנשק שלו. לדבריו, הרישיון לא חודש נוכח הליך פלילי זה. השנה, סיים הנאשם שנתיים של לימודי הנדסת בניין במכללה

למנהל. כיום, עובד במקצועו ומשמש כמנהל עבודה בחברת בנייה.

7. אשר לביצוע העבירות, הנאשם נטל אחריות למעשיו. קצינת המבחן התרשמה מחד, כי הנאשם חש בושה ואכזבה עצמית ממעשיו, אותם ראה כחריגים לאורח חייו ומאידך לנאשם נטייה לטשטש ולמזער את חומרת מעשיו ותוצאותיהם הפוגעניות. כמו כן, הנאשם לא גילה אמפתיה כלפי נפגע העבירה, נוכח המחירים האישיים שמשלם בעקבות ההליך הפלילי.

8. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, מחד קצינת המבחן התרשמה שהנאשם נזקק להערכה מסביבתו ולהוכיח מסוגלות עצמית. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם ניסה ליצור רושם חיובי לצד נטייה מסוימת להגנתיות, בין היתר נוכח הפער שחש כמי שהחשיב עצמו כאדם שומר חוק. לצד זאת, קצינת המבחן התרשמה מאדם צעיר עם מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה ששואף לניהול אורח חיים תקין. קצינת המבחן לא התרשמה מקווים עברייניים או אלימים שמושרשים באישיותו, הוא נעדר עבר פלילי ונראה כי ההליך המשפטי היווה גורם מרתיע עבורו.

9. קצינת המבחן התלבטה בשאלת ביטול ההרשעה. מחד ציינה כי מדובר באדם צעיר ששואף לתפקוד נורמטיבי ונמצא בתהליך בניית עתידו המקצועי, כאשר לדבריו, הרשעתו בפלילים עלולה למנוע ממנו אפשרויות תעסוקה שונות בעתיד. כמו כן, הנאשם נעדר הרשעות קודמות ולא תלויים נגדו תיקים פתוחים נוספים. כן קצינת המבחן לא התרשמה מקיומם של קווים אלימים בולטים בהתנהגותו. מאידך ציינה כי הנאשם לא הביע לפני שירות המבחן נזקקות להליך טיפולי. כן קצינת המבחן התרשמה שהנאשם התקשה להבין לעומק את המניעים שבבסיס התנהגותו. עוד התרשמה קצינת המבחן מנטייתו למזער את מעשיו ואת הנזק שנגרם כתוצאה מהם. עוד התרשמה כי לנאשם עמדה קורבנית והגנתית והוא חש תסכול נוכח הרשעתו, פיטוריו מהמשרה והשלכות ההליך הפלילי על עתידו המקצועי. על כן, קצינת המבחן לא באה בהמלצה לביטול הרשעתו.

10. קצינת המבחן המליצה להשית על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור לצד פיצוי למתלונן שיהווה ענישה שיש בה תרומה לחברה ופיצוי למתלונן על פגיעתו בו.

טיעוני הצדדים לעונש

11. באת כוח המאשימה הדגישה בפתח דבריה את החומרה במעשיו של הנאשם. לדבריה, במקרה הנדון אין מדובר במתלונן שהיה אגרסיבי ושיש בהתנהגותו שעה שנעצר משום אשם תורם. המתלונן נחשד כמי שביצע עבירה של היזק בזדון לרכב של שוטר והוא נעצר באגרסיביות במהלך עבודתו ללא זימון כדן, ללא צוות נוער וללא מתן אפשרות להגיע בכוחות עצמו לחקירה מבלי שיספוג את ההשפלה שחווה. מעובדות כתב האישום לא עולה התנגדות למעצר מצד המתלונן.

12. לידה, מעשיו של הנאשם מקבלים משנה חומרה משני היבטים: מהיבט העושה, הנאשם כשוטר, בחר בדרך הפעלת אלימות קשה על אף שמדובר במתלונן קטין שבשלב זה לא הוכחה אשמתו וזאת באמצעות ניצול לרעה של הכוח והסמכות שהציבור נתן בידו על מנת "לבוא בחשבון" עם המתלונן שפגע כביכול ברכב של שוטר, והלכה למעשה הקטין לא היה מעורב בכך שכן התיק נגדו נגזר באופן מיידי. מהיבט המעשה, הנאשם היכה את הקטין כשהוא אזוק וגרם לו חבלות. הוא לקח

אותו למקום מבודד וכילה בו את זעמו, וכל זאת כשהוא לקח אותו ברכב המשטרתי ואיים עליו באמצעות אלה משטרתי. הנאשם עשה מעשים אלה כלפי קטין שהיה נתון לאחריותו ומרותו. מעבר למעשה העברייני כשלעצמו, למעשיו של הנאשם נלווית חומרה יתירה ונופך עברייני בעבירת השיבוש. הנאשם פגע ביושרה הנדרשת ממי שאמון על אכיפת החוק וממי שמהווה חלק ממערכת עשיית משפט צדק עת שיבש את החקירה בשני אופנים- בהדחת חברו לומר דבר שקר ושהגיע לחקירה ללא מכשיר הטלפון הנייד שלו.

13. באת כוח המאשימה טענה כי הנאשם פגע בערכים של שמירה על כבודו ועל גופו של האדם, בייחוד שמדובר בפגיעה בגופו של קטין ללא כל סיבה. כן הנאשם, כמי שנמנה על שוטרי משטרת ישראל, פגע במעשיו במשטרת ישראל, בתדמיתה ובאמון הציבור בה. בנוסף, הנאשם פגע בסדרי השלטון והמשפט, בכך שנתן הנחיות לפקודו והשתמש בדו"ח הפעולה שלו, שהוא מסמך רשמי, המהווה בסיס לעדות בבית המשפט, ובכך פגע באמון של מערכת המשפט וביכולתה להביא למשפט צדק.

14. עוד טענה ב"כ המאשימה כי החמרה בענישה עשויה להביא להרתעת הרבים, משום שמדובר בקהל שוטרים שהוא קהל יחסית מצומצם, שקשוב לרחשי ליבו של בית המשפט ומודע לפסיקות בית המשפט, כך שמדובר בהרתעה ממשית ספציפית.

15. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, באת כוח המאשימה ציינה שחלקו של הנאשם היה בלעדי, הוא הנחה את נור לאן לנהוג, הוא שמשך את המתלונן בחוזקה ובכוח כאשר עבד לתומו, סטר לו בקניון והוביל אותו בקניון אזוק לעיני כל. לאחר מכן לקח אותו בתרמית למקום מבודד והפליא בא את מכותיו. לקטין נגרמו חבלות ופוטנציאל הנזק הנפשי, הפיזי ואובדן האמון במקרה דנן הוא רב. כן ציינה כי בין הנאשם למתלונן פערי כוחות כאמור המחייבים ענישה משמעותית. כן הנאשם שיבש חקירה- הוא הנחה את פקודו מה לומר ומה לא לומר בחקירה במח"ש ושהגיע הנאשם לחקירתו, הוא הגיע ללא מכשיר נייד, וכאשר זה אותר הסתבר כי כל המידע הרלוונטי נמחק.

16. לפיכך, סברה באת כוח המאשימה כי מתחם העונש ההולם נסיבות אלו נע בין עונש של שישה חודשי מאסר שיכול ויבוצעו בעבודות שירות ועד לשנת מאסר בפועל בצירוף מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. באת כוח המאשימה הגישה פסיקה לתמיכה בטענותיה וציינה כי מפסיקה זו עולה כי ערכאות הערעור השונות קבעו שהענישה הראויה בעבירות אלימות שבוצעו על ידי שוטרים היא מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה ממש.

17. אשר לעונש המתאים, באת כוח המאשימה ציינה שמדובר בנאשם צעיר, ללא עבר פלילי. הנאשם פוטר ממשטרת ישראל וחסך זמן שיפוטי יקר. כיום, הנאשם עובד כמנהל עבודה בחברת בנייה. יחד עם זאת, מתסקיר שירות המבחן עולה שלנאשם יש נטייה לטשטוש ומזעור חומרת מעשיו ותוצאותיהם הפוגעניות. כמו כן הנאשם לא גילה אמפתיה כלפי נפגע העבירה. אשר על כן, עתרה באת כוח המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר מאחורי סורג ובריה למספר חד ספרתי של חודשים בצירוף מאסר מותנה ופיצוי כספי הולם ומשמעותי למתלונן.

18. אשר לשאלת הפיצוי למתלון, מספר ימים טרם המועד שנקבע לטיעונים לעונש, ביקשה המאשימה להורות על מתן תסקיר נפגע עבירה ועל הנזק שנגרם לנפגע כתוצאה מן העבירה. בהחלטתי מיום 21.11.16 קבעתי שנוכח עיתוי הבקשה, שירות המבחן לא יוכל להכין תסקיר נפגע עבירה למועד הטיעונים לעונש והמתלון יוכל להגיש תצהיר נפגע עבירה.

במועד הטיעונים לעונש הגישה המאשימה בקשה לדחיית מועד דיון הטיעונים לעונש מטעם נפגע העבירה על מנת לתת לו את יומו בבית המשפט כדי שיהא סיפק בידו להעלות טענותיו ולהציג ראיותיו.

במועד הדיון החלטתי כי לנפגע העבירה הייתה שהות של למעלה משישה חודשים ליצור קשר עם המאשימה ולמצות את זכויותיו לתסקיר נפגע עבירה במסגרת ההליך הפלילי. כן היה לו זמן מספיק להגיש תצהיר נפגע עבירה מבעוד מועד, כאשר פנתה ב"כ המאשימה לבית המשפט. אולם, דבר לא נעשה למעט בקשה שהוגשה בעת דיון הטיעונים לעונש. על כן קבעתי כי הטיעונים לעונש יתקיימו כסדרם על אף שלא הוגש תצהיר נפגע עבירה.

19. בא כוח הנאשם בטיעוניו לעונש הגיש ראיות לעונש. אשר לנסיבות ביצוע העבירות, בא כוח הנאשם ציין שהנאשם לא תכנן את מעשיו מבעוד מועד ומדובר באירוע ספונטני, והנזק שנגרם למתלון לא היה חמור מאוד. עוד הבהיר בא כוח הנאשם כי שני השוטרים הנוספים שהיו שותפים לעבירות הועמדו לדין משמעתי בלבד והציג את גזר הדין לתמיכה בטענותיו (נ/4). לדידו, מכתב האישום עלה בבירור כי אחד השוטרים היה מודע לכך שהשוטר פנה לחורשה ולמרות זאת, העונש שנגזר עליהם קל יותר. לפיכך, בא כוח הנאשם סבר שמתחם העונש ההולם מעשים אלו נע בין עונש שירות לתועלת הציבור ומאסר מותנה לבין מאסר לריצוי בעבודות שירות.

20. אשר לעונש המתאים, בא כוח הנאשם הדגיש שמדובר בנאשם שהוא צעיר, בן 29, נורמטיבי באורחות חייו, נעדר עבר פלילי וקווים עבריינים או אלימים באישיותו. הנאשם שירת שירות צבאי מלא וקיבל את אות מלחמת לבנון השנייה. בהמשך הנאשם שירת במשטרה במשך כ-4 שנים ללא רבב עד לביצוע עבירות מושא אישום זה. משעה שביצע את העבירה בשנת 2013 חלפו שלוש שנים בהם לא נפל רבב בהתנהלותו של הנאשם, והוא אף השלים לימודי הנדסאי בניין והשתלב בעבודה מתאימה. קושי של הנאשם להבין לעומק את המניעים שבבסיס התנהגותו מצביע על כך שמדובר בהתנהגות חריגה לאורח חייו. מדובר במעידה חד פעמית וההליך המשפטי היווה גורם מרתיע עבורו, כך שהסיכוי לביצוע עבירה כלשהי בעתיד הוא קלוש. ההליך הפלילי שהתנהל נגד הנאשם, הרשעתו שסוגרת לו דלתות בתחום המקצועי לרבות בתחום האבטחה ונגישות למכרזים ציבוריים (כהנדסאי בניין) ופיטוריו מהמשטרה מהווים למעשה עונש חמור לנאשם. עוד ציין בא כוח הנאשם כי מחודש ספטמבר 2016 הנאשם עובד בחברת דניה סיבוס בתפקיד מנהל עבודה על בסיס הכשרתו כהנדסאי בניין ואם ייגזר עליו עונש שונה מהעונש עליו המליץ שירות המבחן, החברה עשויה לפטר. על כן כל עונש שיהיה חמור משירות לתועלת הציבור יפגע ביציבות התעסוקתית של הנאשם. הנאשם לקח אחריות למעשיו והתחרט עליהם, והוא נכון לפצות את המתלון כפי שיקבע בית המשפט. עוד יש להתחשב בכך שהנאשם חסך זמן שיפוטי יקר ואת העדת המתלון. לפיכך, בא כוח הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהשית על הנאשם עונש שירות לתועלת הציבור ופיצוי למתלון. משיקולי שיקום ביקש בא כוח הנאשם שגם אם בית המשפט יסבור שתחתית מתחם

הענישה גבוה יותר מעתירתו, יחרוג לקולא ממתחם הענישה וישית על הנאשם עונש שירות לתועלת הציבור. בא כוח הנאשם הגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו, כן תעודות הערכה של הנאשם אשר הוענקו לו במסגרת תפקידו כשוטר וכן הודעה על ביטול רישיון הנשק של הנאשם (נ/1-3/נ).

21. אשר לשאלת ההרשעה, בא כוח הנאשם הדגיש שאף שבנסיבות העניין היה מקום להימנע מהרשעת הנאשם, לאור האמור בתסקיר שירות המבחן הוא נמנע מלטעון לכך.

22. הנאשם בדברו האחרון מסר שהוא לא רגיל למעמד כזה ולאחר שלוש שנים הבין את החומרה במעשיו. הוא ביקש מבית המשפט להתחשב בו ולאמץ את המלצת שירות המבחן לעונש של שירות לתועלת הציבור בשל העבודה שאיבד כשוטר והסיכוי שלו לאבד את עבודתו הנוכחית.

מתחם העונש ההולם

23. בסופו של יום, בא כוח הנאשם נמנע מלטעון בשאלת ההרשעה, נוכח העדר המלצה של שירות המבחן בשאלת ההרשעה, על כן מאחר שלא הייתה מחלוקת בין הצדדים בשאלת ההרשעה, החלטתי להותיר את הרשעת הנאשם על כנה.

24. על פי סעיף 40 ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

25. עבירות התקיפה, תכליתן הגנה על ערך שלמות גופו של אדם. ערך זה הוא מהחשובים במארג הערכים החברתי. מעבר להגנה על שלמות גופו של אדם ככלל, ראה המחוקק את עבירות האלימות כלפי קטינים בחומרה יתרה וקבע את גילם כנסיבה לחומרה, וזאת נוכח הצורך להגן על החלשים בחברה. ערך מוגן נוסף הוא שמירה על אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק בכלל ובמשטרת ישראל בפרט, כאשר תקיפת המתלונן נעשתה מצד איש מרות, שוטר במשטרת ישראל תוך מילוי תפקידו וכאשר המתלונן אמור להיות מוגן, דווקא, בסיטואציה מעין זו.

26. בית-המשפט העליון חזר בשורה של פסקי-דין על הצורך להילחם בנגע האלימות באמצעות הטלת עונשי מאסר משמעותיים:

"בית משפט זה קבע ושב וקבע, בפסקי דין רבים מספור, כי יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשה בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בתי המשפט תפקיד חשוב ביותר, שעיקרו הוקעת התופעה וגזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנקוט בדרך האלימות. " [ר' ע"פ 8991/10 מכבי נ' מדינת ישראל (מיום 27.10.11)]

27. תכלית עבירת שיבוש הליכי משפט היא הגנה על טוהר ההליך השיפוטי ותקינותו, ויכולת התביעה ובתי המשפט להגיע אל חקר האמת, תוך הגנה על שלטון החוק. ברע"פ 153/99 אלגד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 29/8/2001) נאמר:

"ביסוד שיטת המשפט שלנו מעוגן העיקרון שלפיו הליכי משפט קשורים קשר אמיץ עם החובה לומר אמת בכל הליכים שהועדו לעשיית משפט. אשר על כן בהקשרם של הליכים לעשיית משפט, החובה לומר אמת אינה רק בגדר חובה מוסרית אלא היא אף חובה משפטית הנגזרת מהוראות החוק וממהותו של ההליך המשפטי. חשיפת האמת ועשיית צדק הן מהתכליות המובהקות של ההליך הפלילי...שקר ביודעין בחקירה משטרתית פוגעת בהכרח בערך החברתי של גילוי האמת ושל עשיית משפט אמת. היא אף עלולה לפגוע בתקינותה של החקירה הקונקרטית שבמסגרתה נאמר השקר ועקב כך לפגוע באינטרס עשיית הצדק ובשמירה על טוהר ההליך הפלילי בכל שלביו".

28. בכל הנוגע לסוג העבירות ולנסיבות ביצוען - הנאשם הורשע בעבירת תקיפת קטין על ידי אחראי הגורמת חבלה של ממש. מדובר בעבירת פשע שהעונש המרבי הקבוע לצדה בחוק הוא 7 שנות מאסר. בחינת נסיבות ביצוע העבירה מעלה כי בעת הרלוונטית היה המתלונן קטין כבן 17 שנה. חומרת העבירה מתבטאת בכך שבעת ביצוע העבירות הנאשם היה שוטר במשטרת ישראל שאמון על אכיפת החוק בחברה ותפקידו להגן על האזרח וממנו נדרש רף התנהגות גבוה יותר, מאשר אזרח שאינו שוטר ולפיכך הציפיה ממנו היא לפעול במסגרת הוראות החוק. עוד עולה מעובדות כתב האישום המתוקן שהנאשם הוא שיזם והוביל את אירוע האלימות. אין מדובר באירוע אלימות רגעי, אלא באירוע מתמשך שבו הנאשם המשיך במעשיו למרות שיכול היה להפסיקם בכל שלב ושלב. האירוע החל בעת שעצר הנאשם את הקטין, הנאשם משך את המתלונן אל עבר המסדרון מחוץ למקום עבודתו בקניון, סטר בפניו של הקטין והוביל אותו תוך שמשכו באזיקים בתוך הקניון. בהמשך נלקח הקטין ברכב המשטרה לתחנת המשטרה, והנאשם הורה לנור לסטות מהדרך לכיוון החורשה. כשהגיעו לחורשה, שהיא מקום מבודד הנאשם סטר למתלונן בעודו אזוק תוך שהוא ריתק אותו באמצעות אלה משטרתית מברזל לשולחן. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן שטפי דם בצוואר, בעורף ואדמומיות בסמוך לעין שמאל. יודגש כי אין מדובר בחבלות חמורות והמתלונן לא נזקק לטיפול רפואי, אולם מעשיו אלו עלולים לגרום גם לפגיעות נפשיות ולתחושות השפלה וביזיון כאשר הדבר נעשה מול יתר האנשים בקניון. לא מדובר במקרה בו המתלונן תקף את הנאשם או בהתנהגות אחרת שהצדיקה את הכוח שהפעיל עליו הנאשם. התנהגות זו של הנאשם אינה הולמת התנהגות של שוטר והוא התנהג כאחרון העבריינים כשניצל את מעמדו ותקף את הקטין תוך השפלתו במקום עבודתו וכן בהמשך בחורשה. לכל האמור יש להוסיף את עבירת השיבוש, שאף נסיבותיה חמורות, שכן הנאשם הורה לנור פקודו לא להעיד על מה שעשה ולהיצמד לדו"ח הפעולה שלו שהיה שקרי. לא זו אף זו, הנאשם נמנע מלהביא את מכשיר הטלפון שלו לחקירה במח"ש וכאשר הטלפון הנייד נתפס עלה כי כל המידע הרלוונטי לתקופה בה אירע כתב האישום, נדרס. מצופה משוטר אשר אמון על החוק והאמת במסגרת עבודתו ומהווה חלק ממערכת הצדק, לא להסתיר מידע חשוב מבית המשפט. מעשי הנאשם מחייבים הרתעה והעמדת גבול ברור ברף התנהגות שוטר ותפקודו כמגן חוק ובשמירה על הסדר הציבורי.

29. אשר למדיניות הענישה הנוהגת-בעפ"ג (ב"ש) 13897-07-11 **מדינת ישראל נ' כהן ואח'** (25.4.12) נדון ערעורה של המדינה על קולת עונשם של שני המשיבים (משיב 1 שירת כשוטר במג"ב), אשר הבחינו בשומר באתר בניה וחשדו בו שהוא שוהה בלתי חוקי. המשיבים היכו אותו באפו, בבטנו ובמקומות נוספים בגופו ולא חדלו גם כאשר נפל על הרצפה. כתוצאה ממעשי

התקיפה, נגרמו למתלונן שבר באף, שטפי דם ונפיחות בפנים וברגליים והוא נזקק לטיפול רפואי בבית החולים. לאחר שמיעת ראיות, גזר בית משפט השלום על משיב 1 עונש מאסר על תנאי, ועל משיב 2 הוטל עליו צו של"צ. ערעורה של המדינה על קולת העונש התקבל ובית המשפט המחוזי גזר על משיב 1 שישה חודשי מאסר בעבודות שרות ועל משיב 2 שלושה חודשי מאסר בעבודות שרות.

בעפ"ג (ב"ש) 9983-07-13 **מדינת ישראל נ' ברדה** (30.10.13) נדון ערעורה של המדינה על קולת עונשו של המשיב, שוטר במשטרת ישראל, אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש. המשיב הוזעק למרכז מסחרי לאחר שהתקבלה תלונה על רעש מקבוצת בני נוער במקום. המשיב ניסה לעכב את אחד מבני הנוער, אך המתלונן ניסה לשכנעו שלא לעשות כן. בתגובה, המשיב תפס את המתלונן, הפילו ארצה וראשו נחבט ברצפה. בעודו על הרצפה היכה המשיב את המתלונן באמצעות רגלו וכן באמצעות אגרופים וסטירות. לאחר מכן, המשיך המשיב להכות את המתלונן באגרופים בניידת כשהוא אזוק. וגם בתחנת המשטרה, בסטירות בראשו וזרק לעברו כוס קפה. כתוצאה ממעשים אלו, נגרמו למתלונן שפשוטים בראשו, שטפי דם במרפק, אודם ושריטה בשורש כף היד. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם שבין מאסר על תנאי ל-12 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר על תנאי לצד רכיבי ענישה נלווים, זאת לאחר שהמדינה הגבילה עתירתה ל-6 חודשי מאסר בעבודות שרות. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, קבע מתחם עונש הולם שבין מאסר לריצוי בעבודות שרות לבין עונש מאסר בפועל לתקופה של שנה וגזר על הנאשם 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות.

בע"פ (י-ם) 33490-10-14 **ריינשטיין נ' מדינת ישראל** (10.12.14) נדחה ערעורו של המערער, שוטר במשטרת ישראל, שהורשע לאחר שמיעת הראיות בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה ממשית ואיומים. על פי העובדות, בעת שהמערער שירת כשוטר סיור ונהג בניידת, הוא כרז למתלונן ועצר את רכבו. לאחר מכן, המערער הכה באגרופו בפניו של המתלונן, תפס בצווארו וחנק אותו. עוד איים המערער על המתלונן באומרו "אני אתן לילדים שלך לבכות עליך". על המערער נגזרו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות וערעור שהגיש לבית המשפט המחוזי נדחה.

30. כאשר אני שוקלת את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, את הערכים החברתיים המוגנים, את מידת הפגיעה בהם ומדיניות הענישה הנוהגת אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נסיבות אלה הוא בין מספר חודשי מאסר לבין 20 חודשי מאסר.

סוגיית הסטייה מן המתחם

31. למרות המלצת שירות המבחן להטלת עונש של שירות לתועלת הציבור ופיצוי, נוכח חומרת העבירות, והצורך לתת דגש על הרתעת הרבים, וכן בהתחשב בכך שהנאשם הוא אדם נורמטיבי ובהיעדר תוכנית טיפולית לנאשם מטעם שירות המבחן, לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. כמו כן, לא מצאתי לחרוג לחומרה מטעמי הגנה על הציבור, בהתחשב באורח החיים הנורמטיבי אותו מנהל הנאשם, וכן בהתחשב בכך שזוהי מעורבותו היחידה בפלילים.

32. עוד יצוין בהקשר זה, כפי שנפסק ברע"פ 2258/13 **אליהו מאירוב נ' מדינת ישראל** (ניתן

30.4.13 בפסקה 13), "כי על אף חשיבות המלצותיו של שירות המבחן, גזירת הדין נעשית בידי הערכאה השיפוטית ומכאן שעמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית המשפט בבואו לגזור את דינו של הנאשם - לעיתים יאמץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין ונסיבותיו הוא, וכל מקרה ייבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצת שירות המבחן".

העונש המתאים

33. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, אתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הביע חרטה וחסך זמן שיפוטי יקר. לנאשם אין עבר פלילי ותרומתו לחברה היא משמעותית- הנאשם שירת שירות צבאי סדיר ביחידת חי"ר ואף קיבל אות מלחמת לבנון השנייה ומשרת במילואים. בנוסף, הוא שירת כשוטר במשטרת ישראל במשך ארבע שנים, ממכתב ההמלצה עולה כי מדובר בשוטר חיובי (נ/1, נ/2). הנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי, הוא סיים 12 שנות לימוד, למד במכינה שנתית במכללת הדסה, לאחר מכן למד הנדסת בניין במכללה למנהל וכיום הוא מנהל עבודה בחברת בניה. כמו כן שקלתי את פיתוריו של הנאשם מהמשטרה ואת חלוף הזמן, 3 שנים משעה שביצע את העבירות שבהן לא נפתחו נגדו תיקים פליליים נוספים.

34. **לחומרה**, ראשית שקלתי את חומרת המעשים ואת הצורך בהרתעת הציבור והנאשם בהעברת מסר חד וברור כנגד הישנותם. שנית, מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם צמצם את אחריותו בנוגע למעשיו לפני קצינת המבחן. בנוסף שקלתי את היעדרה של המלצה טיפולית וכי הנאשם לא השתלב בהליך טיפולי.

35. יוער כי שני השוטרים האחרים שהיו שותפים לביצוע העבירות הועמדו לדין משמעתי והושתו עליהם עונשים של נזיפה חמורה והורדה בדרגה אחת למשך שבעה חודשים (נ/4). מגזר הדין עולה כי בית הדין ציין כי חסד עשתה המאשימה שבחרה בעניינם להסתפק בהליכים משמעתיים בלבד (ר' סעיף 12 לגזר הדין). מחד גיסא הנאשם הוא המבצע העיקרי והוא פיקד עליהם, כמו כן הוא היה הרוח החיה מאחורי המעשה, היוזם והמבצע שלו, אולם פער זה בין עתירת המאשימה לעונש מאסר ממש בעניינו של הנאשם, לבין החלטתה כי בעניינם של השותפים יוגש אישום משמעתי בלבד, הוא פער גדול מידי שאינו מידתי.

36. כלל העונש הראוי בשל מעשים מסוג זה הוא **מאסר מאחורי סורג ובריח**, יחד עם זאת לא ניתן להתעלם מהנסיבות המיוחדות של מקרה זה אשר הובילו את שירות המבחן להמליץ על כך שעל הנאשם יושת עונש של שרות לתועלת הציבור ופיצוי למתלונן. לכך מצטרף חלוף הזמן של למעלה מ-3 שנים ממועד ביצוע העבירות, טעמי שוויון בענישה בין הנאשם לבין שותפיו, לקיחת האחריות, החיסכון המשמעותי בזמן השיפוטי, גילו של הנאשם, תרומתו המשמעותית לחברה והעדר עבר פלילי החלטתי שלא למצות עמו את הדין. נראה לי כי האינטרס הציבורי ומטרות הענישה - וביניהן שיקולי הרתעת היחיד, הרתעת הרבים ושיקולי גמול - יבואו על סיפוקם אם תוטל על הנאשם תקופת מאסר לריצוי בעבודות שרות ולא ראיתי, בנסיבותיו של מקרה זה, להחמיר את רף הענישה הנוהג, כעתירת המאשימה.

37. על כן אני סבורה שיש להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם. לפיכך, הממונה על

עבודות השירות יכין חוות דעת בעניינו של הנאשם טרם ייגזר דינו.

ניתן היום, כ"א כסלו תשע"ז, 21 דצמבר 2016, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.